

ДИЙН КУНЦ ПОСЛЕСЛОВ

Превод от английски: Ирина Димитрова, 1996

chitanka.info

През 1980 година, когато романите ми все още не бяха започнали да се появяват в класациите за бестселъри, издателството Джоув Букс ме помоли да напиша новелизация по сценария на Лари Блок (не Лорънс Блок, който пише прекрасните детективски романи за Матю Скъдър, както и други интересни криминални загадки; друг Лари Блок, специалист по филмови сценарии), заснет от Тоби Хупър, млад режисьор, станал известен с нискобюджетния филм на ужасите „Голямото тексаско клане“. Винаги съм смятал, че превръщането на сценарий в истински роман е интересна и трудна работа, така че бях изкушен от предизвикателството. Честно казано, бях изкушен и от финансовите условия, които бяха по-щедри, отколкото получавах за собствените си романи. Когато сключих договор за написването на „Панаирът“, инфлацията беше 18%, а лихвеният процент превишаваше 20% и тоталният икономически срив изглеждаше близък. Не получавах „фъстъци“ за моите собствени романи, както се бе случвало години наред, бях стигнал в компенсациите до „кашу“; както и да е, във връзка с икономическата ситуация, предложението за „Панаирът“ беше твърде добро, за да представлява неустойимо изкушение. Да, понякога писателите наистина трябва да държат на парите — също както и на изкуството. Така е, ако искат да имат обувки, нещо за ядене от време на време и да разполагат с нещо повече от пазарска количка, където да прибират вещите си. О, познавам някои писатели, за които подобни доводи са достойни за презрение. Но, разбира се, всеки от тях разполага с банкова сметка, богати родители, още по-богати баба и дядо или работещ съпруг с добра заплата, на когото да разчитат. Единствено когато разполага с достатъчно пари, един човек на изкуството може да си позволи да не се интересува от тях. Винаги съм смятал, че когато един писател е принуден да се съобразява с финансовото си състояние през първите две десетилетия от професионалната си кариера, това се отразява доста благотворно върху творчеството му; поставя го много по-близо до средния гражданин и неговите проблеми, придава достоверност на творбата му и я прави по-продаваема.

И тъй, приех предложението да напиша „Панаирът“. Като сценарий ръкописът беше добър, но предоставяше само 10-20% материал за романа. Това не беше необичайно, филмите са доста повърхностни в сравнение с книгите; сенки на истории в сравнение с

истинските истории. Трябваше да изградя образите на героите, да създам миналото на всеки един от тях и да разработя сюжет, който да доведе до събитията, развиващи се на панаира в последните глави — всъщност за филма това бяха най-съществените сцени. Не използвах сценария, докато не написах четири-пети от книгата.

Реализирането на проекта беше много забавно, защото отдавна проявявах сериозен интерес към панаирите и бях натрупал доста материал за тях. Като нещастно дете в безнадеждно разбито семейство, което живееше точно срещу поляната, където всяка година през август провинциалният панаир разпъваше шатрите си, аз често мечтаех да замина с него, за да избягам от бедността, страха и насилието във всекидневния ми живот. Годици след като написах „Панаирът“, използвах доста по-пълно натрупаните впечатления за този вид зрелище в „Очите на здрача“ (Twilight Eyes). Но написването на „Панаирът“ ми донесе частично удовлетворение, защото бях сигурен, че онова, което знам за панаира и което вложих в романа си е не само точно, но и ново за читателите. Тъй като това е американска субкултура, която малцина писатели познават и са пресъздали в творбите си.

Когато „Панаирът“ бе публикуван за първи път от Джоув Букс, собственост на Бъркли Пъблишинг Груп, която е част от Пътнам Пъблишинг Груп, която пък е собственост на Ем Си Ей — медиен гигант, който притежава и Юнивърсъл Студиос (в края на двайсети век животът е много по-сложен, отколкото е в панаира!) — книгата трябваше да се появи по книжарниците едновременно с пускането на филма по екраните. Обаче поради забавяне на снимките, книгата се появи на пазара три месеца преди филма. Изненадващо „Панаирът“ бързо претърпя осем издания, достигна милионен тираж и влезе в класациите за бестселъри на „Ню Йорк Таймс“. Това бе задоволителен успех за книга с меки корици (да, така е, книгата нямаше издание с твърди корици, с което да пожъне слава), която се продаваше безотказно до премиерата на филма.

Трябва да знаете, че обикновено филмът продава книгата. Ако книгата се продава добре преди да е направен филмът, то тя се продава изключително добре, когато има филм, който да ѝ даде тласък. С „Панаирът“ не стана така. С излизането на филма продажбите на книгата замряха.

Загадка?

Не съвсем.

Да кажем, че господин Хупър не си бе дал сметка дали студиото може да реализира потенциалните възможности на материала, както се бе надявал господин Блок. Вместо да послужи като реклама на книгата, филмът действа като проклятие. Месеци по-късно „Панаирът“ изчезна от рафтовете на книжарниците, за да не се появи никога вече.

Е, почти никога.

Бях написал книгата под псевдонима Оуен Уест, защото Джоув Букс искаха да лансират ново име (или нова поредица) в книгите на ужасите и да използват тласъка от филма, за да продадат с голям успех „първата“ книга на автора. Втората книга на Уест беше „Маската“ (The Mask) и макар че продажбите вървяха добре, успехът на първата книга беше повече в полза на автора, отколкото провалът на филма — в ущърб на репутацията му. По времето, когато завърших третата книга на Уест — „Капанът“ (The Pit), романите, които излизаха под мое име бяха започнали да се продават по-успешно от произведенията на Уест и ми се видя разумно да слея неговата самоличност с моята. „Капанът“ беше преименуван на „Пропастта на мрака“ (Darkfall) за мое най-голямо облекчение, тъй като можех да си представя как злобните критици с огромно удоволствие ще прибавят само една буква към оригиналното заглавие^[1] и книгата бе публикувана под мое име.

Сега казвам на хората, че Уест е загинал трагично в Бирма, стъпкан от голям бивол, докато правел проучвания за романа си, в която главно действащо лице е голяма праисторическа птица, с работно заглавие „Куакзила“ (Quackzilla).

Впоследствие „Маската“ бе преиздадена под мое име и се продаде доста по-добре, отколкото под името на бедния и без късмет, смачкан от бивол Уест.

И ето че „Панаирът“ най-сетне също излезе под мое име благодарение на усилията на хората в Ем Си Ей Пъблишинг; Бъркли Букс и любезното съдействие на Лари Блок. „Панаирът“ не е от класата на „Пазители“ (Watchers), „Убежище“ (Hideaway) и няколко от най-добрите ми произведения, но е също толкова хубава, колкото са други, и по-хубава от трети. Аз я харесвам. Написал съм книги, които никога няма да позволя да бъдат издадени отново. Не би трябвало

читателите да плащат за книги, които авторът е написал, докато все още се е учел само за да видят колко лошо е можел да затъне, преди да открие своя стил. Смятам, че „Панаирът“ е нещо много по-добро. Тя е интересна. Съдържа послание. Обстановката е автентична. И не на последно място е доста страховита, макар че го казвам аз. Надявам се да ви е харесала.

И минута мълчание, моля, за покойния господин Уест, чийто останки продължават да гният на онова поле в Бирма, където стадото биволи — и филмовият вариант на „Панаирът“ — закопаха твърде тленната му плът дълбоко в мазната черна кал.

Дийн Кунц

[1] *The Pits* означава неприятно, изключително досадно и потискащо място или човек. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.